

ELŐFIZETÉSI ARAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre 16 kor.
 Negyedévre 4 «
 Helyben házhoz hordva:
 Egész évre 20 kor.
 Negyedévre 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre 24 kor.
 Negyedévre 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáca-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszadására
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, április 9.

Idők jele.

Meline világhírű francia közgazdasági író egy feltűnést keltő művében, melynek címe Vissza a faluba, a legaprólékosabb részletességgel tárgyalja azon mozgalmat, amely a vidék lakosságát a városok felé hajtja. Mint valami hatalmas folyó hullámnak a paraszt munkás a nagyobb városokba ama tévhitet fogva, hogy a városban könnyebben megélhet, mint a kasza kapánál — de a remélt élvezetek is csábítólag hatnak a vidéki egyszerű emberre és ha még hozzá a szeszestalt is kedveli, valóságos varázs erővel bír a nagyvárosi élet előtte.

Még közgazdasági oldalról eme káros hatású néprámolat tolokodása a falu elhagyásával már is jelentékeny nyomokat hagy maga után — addig a nép vallási és erkölcsi sülyedése is lépést tart a fenti jelenséggel.

Rendkívül könnyű megállapítani, hogy a falusi ember várost választva otthonul csekély értelménél fogva csak a legalsóbb rendű munkáknál talál foglalkozási kört, a mely erejét gyakran jobban igénybe

veszi, mint a rendszeres mezőgazdasági munka.

Igen szerencsés az, a ki olyan szolgálatot kap, amely a felügyelettel van összekötve udvarra vagy épületekre. De rendszeres nehéz munka vár a falu legtöbb lakosára, a ki a várost választja tartózkodása helyéül — állandóan. Van ugyan egy csoport, a melyik a nyári munkára még mint vándor fecske ki-kimegy, de ez a rész bovatovább minél ritkább lesz.

A fent vázolt áramlatnál fogva a mezőgazdaságnak minél inkább ritkuló munkásai kétségbeesetten fogynak. Nem kell hozzá még Amerika sem. Az pedig, a ki a városban egy pár csizmát elnyűt, tapasztalatból mondhatom, a mezőgazdasági munkásnak csak az alsóbb osztályzatát képviseli, a melyet szigorú felügyelet és szemmel tartás nélkül semmiféle gazdasági munkában nem lehet hagyni. És éppen azért gazdasági mezei munkánál csak az utolsó esetben alkalmazzák az ily nyárra visszavándorolt városi munkást.

Ettől eltekintve, önkénytelen hirdetői a paraszt szociális eszmék ama mérgének, mely szemünk előtt tette és teszi lönkre a mezőgazdasági munkásosztály ezreit, ezzel nemcsak hazánk mezőgaz-

dasági kulturájára, hanem az egész világ mezőgazdaságára oly káros befolyást gyakorol, a mit Meline francia közgazdasági író a leghelyesebben, mint óriási horderejű méltat fenti idézett könyvében.

Hogy pedig a rémesen elszaporodott korcsok, mozok és többi oly helyek, a hol az élvezetnek kapui tárva várják a falusi ember filléreit — nem alkalmasak a vallás-erkölcs fejlesztésére, a bünkrónikák, napról-napra előforduló gyilkosságok, a megtömött börtönök eléggé szomorúan illusztrálják ama sülyedést, a melyet a folytonos megráztatás és felforgató osztályharc apostolai uton-utfélen saját magán érdekükből a romlatlan vidék népében megörökítettek.

Templom nem kell, vallás nem kell, a kinek vagyona van az ellenség, mert a szegény ember kutya, az az enyém, a mit megfoghatok stb. ilyenmü okoskodásokkal van telítve az agyveleje, megmérgezve a lelke.

A pogány erkölcsök határa az egész társadalmon meglátszik. Ha figyelemmel kísérjük a társadalmi érintkezést, az őszinteség hiányára a leggyakrabban rájövünk e helyett az önző érdek lép fel még a vérrokonok között is. Mindezek befolyással bírnak arra, hogy a paraszt

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Nemzeti lélek az irodalomban.

Írta **Beöthy Zsolt.**

I.

Harc, az eszméknek és érdekeknek harca folyik körülöttünk és zugja át viharzó hangjával az irodalom berkeit is. A magyar közéletnek az a nagy forrongása, mely politikai, társadalmi, gazdasági és tudományos életünket hevíti s új alakulások csiréit érleli: utat talált költészetünkbe is. Hiszen a mi külön magyar muzsánk sohasem hallgatott a harcban. A forrongás és küzdelem képében, mely előttünk feltárul és magunkban is izzik, aggodalomkeltő vonások mutatkoznak. Itt a réginek és újnak a hagyományos és áhitott rendnek meg nem tisztult, egymást át nem ható, zavaros keveredése, ott meg áthatni nem is akaró, éles, értetlen és mindent kockáztatni kész ellentétbe szegeződése. Széchenyi lelke, mely egyenlő világossággal értette meg a múlt és jövő, a nemzet és az emberiség szavát, bölcsessége, mely összhangba tudta foglalni motívumait, energiája, mely egy célra irányozta őket: hiányzik belőlünk és harcainkból.

Az irodalomban is megjelent és napról-napra élesedik ez a vészes ellentét igen sajtóságon nem annyira a régibb nemzedék konzervativizmusa, mint egy újnak türel-

metlen kizárólagossága által. Jól tudjuk, hogy egy új világlátásnak állítólag kéréselhetetlen energiájára hivatkoznak, de épp oly jól tudjuk azt is, hogy minden világlátásban, ennek eredeti alakjában és változataiban természeti szükségszerűséggel érvényesülnek azok a pszichikai tényezők, melyek az egy gondolkodású és egy érzésű nemzetek összefoglaló sajátosságai. Nem is irodalmi és költői formákról kívánunk szólni, nem a költői hatás eszközeinek új megválogatásáról, alakításáról és viszolásáról, nem is a természet és művészet viszonyának ilyen vagy amolyan felfogásáról, hanem csak lelkéről. Arról, hogy abban a lélekben, mely az életet festve, magát nyilatkoztatja meg, meg van-e a belső kapcsolat, a lelki közösség azokkal, akiknek a maguk nyelvén énekel. A költői hatásnak igazi melegegya ez a kapcsolat, melynek hiányát nem pótolhatja a nyelv és verselés legragyogóbb virtuózitása sem. Erezni fogjuk, ha nem az a szellem szól belőle, mely azt a nyelvet a maga sajátos valójának tolmácsolására alkotta meg és alkotta olyanná, amilyen. E szellem nélkül a magyar dráma, regény, vers nem eredeti, csak egy szószert meg nem irt idegennek a fordítása. Eredetivé nemcsak a költő legszorosabb értelemben vett egyénisége teszi a költeményt, hanem ebben az egyéniségben érvényesülő és ható nemzeti lélek, mely általa a maga nyelvén szól. Többet mondunk: igazi költészet is az teszi alakulásában, annak

a rejtelmes, de benyomásában oly mélyen érzett összhangnak jelenségévé, midőn nyelvnek sugallója annak a nyelvnek teremő lelke. Ez az összhang mindig ritkábban, az összhangtalanság pedig mind sürűbben és mind élesebben hangzik költészetünkben. Elmélete is keletkezőben van s a haladásra és koreszmékre, a modern étellel való összekötésére hivatkozva elvi álláspontra törekszik. Ezzel az állásponttal szemben álló esztétikai és pszichológiai érvek kifejtése nem fér meg e rövid értekezés keretében. De egyetlen egyre, talán a legfontosabbra legyen szabad annyival inkább rámutatnunk, mert a kérdés e mozzanatának bizonyos irodalomtörténeti érdeke is van.

Egész történeti érdekünknek, az élet minden emlékének van egy uralkodó bélyege, melyből belső valónknak legfeltűnőbb tulajdonságai származni látszanak, vagy legalább vele a legbensőbb összefüggésben vannak. Ebben a bélyegben legjellemzőbben fejezi ki magát a magyar közlélek, az az egységes lélek, mely itt jogos és jogtalan osztályokat, a nemzetnek ősi származása és beolvadt elemeit egyaránt és minden időben áthatotta. Ez a jellemző bélyeg ott van történetünk összes tetteinek és alakulatainak sorában épp úgy, mint ahogy a lélek egész közvetlenségével irodalmunk minden, de minden alkotásában és fejleményében.

Talán mondanunk sem kell, hogy a nemzeti közérzést, értjük azt a közérzést, mely épp oly

Figyeljék meg PFAFF kirakatait!

otthagyja apáinak foglalkozáskörét, megy a városba urnak, mert a mezőgazdasági dolog előtte föltétlen értékkel már nem bír.

Kaczvinszky Andor.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, ápril 9.

Elnök: *Náday* Lajos.

A mai ülés tíz órakor kezdődött. A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után az elnök bemutatja a főispánná kinevezett Nalirebeczky György lemondó levelét. Az elnök engedelmet kér a Háztól, hogy az új választás kiírása iránt intézkedhessen. Ehhez a Ház hozzájárul, mire a gazdasági és kérvényi bizottságok előadói kérik jelentéseik kinyomatását.

Nagy György sürgős interpellációt jegyzett be, a honvédtiszteknek a vezérkarból történt jogtalan eltávolítása ügyében. Az interpellációra két órakor térnek rá.

A *Nagy* Emil-féle javaslat harmadik szakaszához elsőnek *Farkasházi* Zsigmond szól. A katonai kérdéseknek a sürgősség alól való kikapcsolását a balpárt sikerének tartja. A balpárt szembeszállott a feléje zuduló gorombaságokkal és az elnöki önkénnyel.

Az elnök: Ezért a kifejezésért rendreutasítja.

Farkasházi Zsigmond: A sürgősség alól kiveendő ügyek taxatív felsorolását nem tartja szerencsésnek és ennyiben *Kmetty* Károly módosításai nem nyugtatják meg.

Beszél arról, hogy a nemzet csalódott a koalícióban. Aztán így folytatja: Két éve már, hogy a koalíció uralmon van (Itt élénk éljenzés és taps tör ki.) és megalkotta a szájkosarat.

Ugron Gábor: Az ugatóknak.

tárt karokkal fogadja a közösségbe lépőt, mint amily bizalmatlanul és idegenül tekint a kifogásokkal élőkre, a vonakodókra, — non sicut esse sous; épp oly készen szolgálja külön egységében az emberi mivelődés és szabadság közös ügyét, mint amily féltékenyen őrizi a maga külön egységét és erejét, melylyel sikeresebben szolgálhatja. Ebben gyökerezik, erre vonatkozik, ennek védelmében áll konzervativizmusa. Nem a haladás ellenzésében, csak abban, hogy ez a haladás a nemzeti érzés szövetségében erejével és erejére érvényesüljön. Új eszmék, közöttük lényegük szerint kozmopolita jellegűek is, nem egyszer hatották át a magyar világot. Csak a kereszténységet és francia felvilágosodást emlíjük s arra a történeti tanulságra mutatunk, hogy meg nem hamisítva, hanem a magyar lélek amaz ősi erejével áthatva, mindkettőből nemzeti ujjaszületésünk következett.

Ezt a fonalat, a nemzetit, vagy más szóval a történeti egység gondolatát és érzését találjuk meg végesvéig, szinte megkülönböztethető vonással irodalmunkban is. Legszólóbb fejlődéstani bizonyossága, hogy mindazok a mozgalmak, melyek bármily tekintetben ujjalakítására töreksenek, nem igazi forradalmak, mert tudatosan bekapcsolódnak a multba; a fejlődés, a történeti folytonosság talaján állanak, valóságos szakadást sem nem akarnak, sem nem okoznak.

(Vége következik.)

Farkasházy Zsigmond benyújtja módosításait.

Az elnök: Szólásra senki sincs feljegyezve. a vitát bezárom.

A zárszóval *Nagy* György él röviden, Ajánlja módosításai elfogadását.

Farkasházy Zsigmond lemond a zárszó jogáról.

A szavazás.

Az elnök megállapítja a szavazás sorrendjét, amelyhez a Ház is hozzájárul.

Először *Nagy* György halasztó indítványára szavaznak. Három díszidens képviselőn kívül senki sem járul hozzá.

Ezután a *Nagy* Emil-féle javaslat változatlan eredeti harmadik szakaszra szavaztak, amelyet elvetettek.

Majd *Kmetty* Károly módosításaira következett a szavazás, melyet a Ház óriási többsége magáéva tett. Még a különálló indítványokra került a sor, melyeket a Ház elvetett.

Az elnök kéri ezután, hogy az elfogadott házsabálymódosítást a jelenleg érvényben levő házsabályokhoz mint 251, 2 és 3 szakaszokat hozzá csatolhassa. Ehhez a Ház hozzájárul. Az elnök ezután a másnapi ülés napirendjét. Legközelebbi ülés holnap 12 órakor lesz. Mielőtt az interpellációra térnének rá az elnök tíz perc szünetet ad.

A honvédtisztek áthelyezése.

Nagy György interpellál a honvédelmi miniszterhez. Jogtalannak tartja a hadvezetőség azon eljárását, hogy a honvédtiszteket a vezérkarból eltávolítja. A törzstiszti vizsgán öt honvédtiszt közül négyet elbuktattak. Ebben tendenciát lát. A vezérkari főnök eljárása folytán a közöshadsereg tisztjei jogtalan előnyben részesülnek a törzstisztek közé való felvételnél. Kérdi a minisztert, elejét szándékozik-e venni ezeknek a sérelmeknek. (Helyeslés.)

Fekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter: Nyomban válaszol *Nagy* Györgynek. A vezérkari főnök inkorrekt dolgot el nem követett. Nem áll az mintha öt honvédtiszt közül négy megbukot volna tiszt vizsgán. Az öt tiszt közül három a közös hadsereghez tartozott. A közös hadseregbeli tiszteket ő a honvédelmi miniszter válogatja ki és pedig rangsor szerint mindig a legképzettebbeket veszi át. Arra vonatkozik, hogy a vezérkari főnök a honvédségnek utasításokat küldene és a honvédség belsőügyeibe avatkozna, nem felel meg a valóságnak.

Előfordult, hogy a vezérkari főnök teljesen alárendelt fontosságú ügyben levelezett a honvéd főtisztekkel, de ígéretet tesz a miniszter, hogy a jövőben ez sem fog előfordulni. (Általános helyeslés.) A honvédséghez áthelyezett közös tisztek nem sok befolyást gyakorolnak a honvédség szellemére, mert hiszen teljesen a honvéd vezetőség utasításai szerint járnak el.

Kmetty Károly: Nálunk van a hadsereg esze!

Fekelfalussy honvédelmi miniszter: Csak olyan esetben, mint mikor az egyetemi tanár

hiányzó esze, a hallgatóinál van meg. (Derűtség.) Ismétli, csakis kiválóan képzett tiszteket vesznek át, mindig vigyáznak a honvédség magyar szellemére. Kéri a válasz tudomásulvételét.

Nagy György és a függetlenségiéek közül is néhányan nem veszik tudomásul a választ. A Ház nagy többségét a miniszter válasza ki-elégíti.

Az ülés fél 1 órakor végződik.

A fiumei kormányzó lemondása.

Fenntartással közöljük a következőket:

Fiuméból telegrafálják, hogy gróf *Nákó* Sándor fiumei kormányzó beadta lemondását és ezt több fiumei vezető embernek is bejelentette már. A kormányzó a legközelebbi napokban véglegesen elköltözik Fiuméból.

A lemondásra azonkívül, hogy az autonómistáknak tett ígérete ellenére a belügyminiszter mégis életbelépteti Fiumében a határrendőrséget, a kormányzót több személyes természetű ok is készítette.

A kormány egyelőre *Wickenburg* kormányzóhelyetessel fogja végeztetni a fiumei kormányzói teendőket.

Püspöki tanácskozás. E hó 23-án délelőtt 10 órakor püspöki tanácskozás lesz a hercegprímás budavári palotájában. Tárgyát a kongrua végleges megállapítása és a tanítói fegyelmi szabályzat fogják képezni.

A képviselőház új munkarendje. A képviselőház ma formális ülést tart. A királyi kéziratot fogják felolvasni és a Ház 29-ig elnapolja magát. Az új ülésnap 29-én nyílik meg. Akkor először is az új tisztkart és a bizottságokat választják meg. Elsősorban tárgyalás alá fog kerülni a költségvetés, mely a *progressiv adóreform* szerint fog készülni. A költségvetés tárgyalásánál már 8 óras ülés lesz életben. A Ház d. e. 10—2 és d. u. 4—8-ig fog ülést tartani.

Katonai ügyek a folyosón.

Az ülés után a képviselők és újságírók társaságában élénk beszélgetés folyt a honvédtisztek ügyeiről, a honvédelmi miniszter mai beszédével kapcsolatban.

Később a beszélgetők közé elegyedett *Fekelfalussy* honvédelmi miniszter és *Bolgár* Ferenc honvédelmi államtitkár is, aki főleg *Nagy* Györggyel vitatkozott. *Bolgár* államtitkár sajnálatát fejezi ki azon, hogy a Ház elé hoznak olyan állítólagos sérelmeket is, amelyek soha meg nem történtek. Aztán így folytatja *Nagy* György felé fordulva:

— Amit ma a honvédelmi miniszteriumban komoly munkával megcsinálnak, azt még sem szabadna itt a Házban könnyelműen lerontani.

Soha a vezérkar annyira nem volt magyar mint ma. A honvédség mintaszere.

Itt *Nagy* György közbeszólt, hogy azt is elismeri, mire *Bolgár* államtitkár derűtséget keltve így szólt:

— Azért még sem akarjátok a tiszti fizetések felemelését megszavazni.

Fekelfalussy honvédelmi miniszter fordult

Mauthner-féle Gazdasági és veteménymagvak javított impregnált legmagasabb csiraképeség, a magy. kir. vetőmagvizsgáló állomás bizonylatával és ólomzárjával ellátva jutányos árban kaphatók:

MEZEY JÁNOS és TÁRSA fűszer, csemegekereskedésében Nagyváradon, Szt. László-tér,

Telefon 249.

A legkisebb mennyiségnél is teljes felelősség.

Nagyvárad Takarékpénztár épület.
Telefon 249.

azután Nagy György felé, akinek megfogta a karját és így szólt:

— Nem szabad azt hinned, hogy a közös tisztek közt nincsenek jó magyarok.

Nagy György: Az lehet, de az osztrák katonai nevelés elronthatja őket.

Jekelfalussy honvédelmi miniszter: Nem mindegy az Gyurka. Szeretném én azt tudni, ki jobb magyar én vagy te?

Ezután a kijelentés után a miniszter karon fogta Nagy Györgyöt és szinte atyai buzgalommal magyarázta neki, hogy milyen szépen indult a magyarosítás a hadseregben.

— Harminc százalék már a tiszta magyar tiszta a közös hadseregben és még tolyton javul a helyzet. Kmetty tanár ur is aprehendált a miniszternél, hogy mert rápírítani annyira a nyílt ülésen. A miniszter mosolyogva hallgatta a tanár urat, de nem válaszolt rá semmit.

Városi közgyűlés.

Gyors munkát végzett tegnap Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága: három óra alatt mintegy hatvan ügyet intézett el. Tehát egy-egy ügynek alig szentelt három percet.

Nem is volt nagyobb fontosságú ügy szönyegen, mert jóllehet, hogy pl. az iskolák építése százazreket igényel, de ezt már megvitatta egyszer a törvényhatóság s most csak a miniszter által kívánt módosítás miatt került újból a törvényhatóság plénuma elé.

— Méltányos helyes álláspontot foglalt el a közgyűlés két érdemes és buzgó tisztviselőjével szemben, mikor a volt főügyész és alügyész nyugdíját a legutóbbi fizetésükig kiegészítette.

A közgyűlés letolyása különben a következő volt:

Glac Antal főispán elnökölt.

Jelen voltak:

Dr Dőri Ferenc, Hann Lajos, Hlatky Endre, dr Hoványi Géza, dr Hoványi Gyula, dr Konrád Márk, Kiss Dávid, Kriszta Sándor, Mezey Mihály, Öváry Lajos, dr Pácz Sándor, Sas Ede, Stark Gyula, Sziládky Ernő, Tanay Zsigmond, dr Adorján Emil, dr Altmann Jakab, Balogh Döme, Beczkay Lajos, dr Berkovits Ferenc, Czeglédy Jeremiás, Czeglédy Sándor, Cser János, Déry János, dr Kecskeméti Lipót, Schwartz Izidor, dr Vuicskics Gyula, Weisz Károly, Weisz Lajos, dr Agoston Péter, Fried Ferenc, Hankovics Ferenc, Löwenstein Zsigmond, dr Tóth Ferenc, dr Weisz Márton, dr Bárdos Imre, Breider Armin, Farkas József, Farkas Izidor, Fleischhacker Gyula, Harmathy Károly, Huzella Gyula, dr Kurländer Ede, Lewitter Miksa, Miskolczy Barnabás, dr Moskovits József, dr Munk Béla, Plesz Aron, Rendes Vilmos, dr Waldmann Márk, Rimler Károly, Bordé Ferenc, dr Istvánffy István, Juricskay Barnabás, dr Cseresnyés Béla, Gerő Armin, Komlóssy József, Darvassy Lajos, Lukács Odön, dr Thury László, dr Dőri, Szántó Lajos, dr Baróthy Akos, Kőszeghy József. Ragány János, Szűts Géza, Markovits Sámuel, Jablonszky Emil.

A közgyűlés megnyitása után dr Istvánffy István tb. főjegyző előterjesztette a polgármester havi jelentését, amelynek érdekesebb statisztikai adatait már közöltük.

A polgármesteri jelentés kapcsán felszólalt Balogh Döme s a vámkezelők jutalékának visszatartása iránt intézett kérdést a polgármesterhez. Most már az év közepe van s a jutalékokat a múlt évről mégsem adták ki.

Rimler Károly polgármester válaszolt. A városok nagyobb összeget kértek s ezért most döntés alatt áll a jutalék kiosztásának ügye. Közelebb elintézik a kérdést.

A polgármester jelentését tudomásul vették. Glac Antal főispán, a szükséghez képest dr Kripka Henrik ügyvédet tiszteletbeli árvaszéki ülnökké nevezte ki.

A vallás- és közoktatási miniszter a kisdődovai pótdó elszámolását jóváhagyta s a fennmaradó összegnek az állampénztárba leendő beszolgáltatását csak a jövőben kívánja, az eddigi összeget pedig elengedte. A tanács felirat intézését javasolja, hogy az állami óvodák teljes fentartását vállalja el az állam.

Dr Adorján Emil rámutat a 3 százalékos óvodai adó magas összegére. A fennmaradó részét ez összegnek az óvodák mellett létesítendő gyermekmenhelyekre kellene fordítani. Ilyen gyermekmenhelyek a zárdákban vannak az óvodák mellett, ahova reggel elviszik a gyermeket s estig ott ellátást is nyernek.

Ragány János felvilágosítással szolgál, hogy az óvodai adó még nem volna elég az állami óvodák fentartására. Az óvodákat már is tejesíteni kell az államnak.

A tanács javaslatát elfogadták.

A belügyminiszter körrendelete értelmében a városi tanács előterjesztést tett a városi tisztviselők által viselt melléktoglalkozásokról. — Eszerint a tanács sok tagja tölt be pénzügyi tevékenéssel és más részvénytársaságoknál igazgatói és felügyelő tagsági állásokat. Ezek azonban nem képeznek összeférhetlenséget az illetők tisztviselői állásával s a tanács javasolja, hogy a felsorolt melléktoglalkozásokat a közgyűlés engedélyezze és eziránt a belügyminiszterhez felterjesztést intézzen. A tanács javaslatát elfogadták.

Bunyitay adománya.

A tanács bejelentette, hogy *Bunyitay* Vince apátkanonok a Városliget rendezésére 20,000 koronát adományozott. (Eljenzés.) Felolvasták az adományozó levelét, amelyet közöltünk s ezzel kapcsolatosan előterjesztették 25 bizottsági tagnak már szintén közölt azon indítványát, hogy az adományozás iránti hálából a Városligetet »Bunyitay-ligetnek« nevezék el.

Az indítvány elfogadását ajánlja a tanács. Az indítványt lelkes éljenzéssel elfogadták.

A határozat kimondásával kapcsolatban, elnöklő főispán azon kijelentést tette, hogy ezen határozat azonban nem érinti azt, hogy a Városliget belterületén már régen Dőry-szigetnek elnevezett terület továbbra is ezen nevet viselje. Továbbá indítványozza, hogy az adományt 3 tagu küldöttség közzönje meg a fenkölt lelki főpapnak, akiknek egyuttal engedélyt is kikérjék a ligetnek nevével való elnevezésére. A 3 tagu küldöttségbe ajánlja a polgármester elnöklője alatt Szokoly Tamást és dr Hoványi Gézát.

*

A Püspök- és Félix-fürdőbe vezetett villamos vasutra vonatkozólag Hankovits Ferenc és társával kötött terület használati pótszerződést elfogadta a törvényhatóság.

A közuti hálózatból kivett utaknak a közvezetvám alap terhére fentartandó utcák közzé leendő felvétele s ezek után vámszedési jog engedélyezése s a nagyvásártéri állomásnak a közvezetvám díj szabályzatba való pótlólagos beiktatása iránt a tanács által tett előterjesztést elfogadják.

Hosszabb vita keletkezett a költségvetések és zárószámadások alak berendezési ügyében előterjesztett tanácsi javaslatnál. Egyszerűsítést kíván a tanács.

A közgyűlés a tanács javaslatát mellőzte dr Adorján Emil indítványára az eddigi rendszer fentartását mondta ki.

A tanács előterjesztésére a törvényhatóság feliratot intéz a közoktatásügyi miniszterhez a községi polgári fiúiskola államosítása iránt.

Elfogadták a tanács előterjesztését, hogy a pénz, vagy pénzügyi kezelésére szervezett állásokban a tiszti bizosítékok törültsenek el.

Weisz Károly szabóiparos vállalkozó kérte, hogy a szegődvényesek ruházatára kötött szerződésben megállapított 22,2 százalékos engedményt 10 százalékra mérsékeljék. A tanács a kérelem elutasítását javasolja.

Sziládky Ernő, mint szakember részletesen

mutatja ki, hogy a kérelem a mostani nagy drágaság mellett teljesen méltányos.

Rimler Károly polgármester elismeri mindazokat a méltányossági okokat, amiket Sziládky Ernő felhozott, de a kérelem teljesítését veszedelmes praecedensnek tartja a városra.

Dr Adorján Emil a kérelem teljesítése érdekében szólal fel.

Dr Hoványi Géza teljesen a polgármester álláspontjára helyezkedik.

Komlóssy József a kérdés elhalasztását indítványozza, míg ez évben az új árlejtést kiírják. Abból látni fogják, hogy teljesítendő-e a kérelem.

Dr Moskovits József méltányosnak tartja a kérelmet, az utóbbi évek válságos helyzete miatt. Kifogásolja, hogy a hasonló ipari munkákat hosszú időre, hat évre adják ki.

A többség Sziládky indítványához képest, a kérelemnek helyt adott s tanács javaslatát elvetette.

A Sztaroveszky-gyermekórház kibővítését, a tanács javaslatához képest elhatározta a közgyűlés.

A volt főügyész és ügyész nyugdíja.

A városi tanács előterjesztette ezután a nyugdíjbizottság javaslatát Dús László volt főügyész és Tóth Márton volt alügyész nyugdíjazására vonatkozólag.

A tanács betérjesztette a külvárosi és a réti községi iskoláknak a miniszter kívánságához képest átalakított terveit. A költségek 319,000 koronában vannak felvéve, amelyet kölcsönből fedeznek.

A terveket és költségvetést elfogadták.

Dús Lászlónak 30 évi szolgálat után a nyugdíjszabályzat szerint évi 3160 korona nyugdíj járna.

Dr Hoványi Géza indítványozta, hogy a szabályszerű nyugdíjat egészítsék ki a legutóbb élvezett fizetés összegére, évi 640 korona kegydíjjal s így a volt főügyész évi 3800 koronát élvezzen.

Dr Adorján Emil, tekintettel a 3 évtizedre terjedő fedhetlen buzgó működésre, a közgyűlés becsülésének ad kifejezést, ha az indítványt magáévá teszi.

Az indítványt elfogadták s Dús László nyugdíját, a 640 korona kegydíjjal 3800 koronában állapították meg.

Tóth Márton alügyésznek a nyugdíjszabályzat szerint 2232 korona nyugdíj járna.

Dr Hoványi Géza itt is indítványozza, hogy a legutóbb élvezett fizetésnek megfelelőleg, ez összeget 568 korona kegydíjjal, 2800 koronában állapítsák meg.

Az indítványt egyhangulag elfogadták.

Az apróbb ügyek elintézése után

az interpellációkra

került a sor.

Dr Weisz Márton Várad-Velencén, a Templom-téren bérkocsi állomás rendszeresítését sürgeti.

Dr Adorján Emil a Kossuth-utcai és kolozsvári-utcai államvasuti sinek áthelyezését és Kossuth-utca aszfaltozását sürgette.

Rimler Károly polgármester válaszolt az interpellációkra. A bérkocsi állomások ügye a főkapitány hatáskörébe tartozik, akinek tudomására hozza a felszólalást. A vasuti sinek áthelyezése szükséges és intézkedni fog, hogy ez irányban tárgyaljon a tanács a városi vasutal.

A választ tudomásul vették s ezzel véget ért a közgyűlés.

A Katholikus Kör bőjti estélye.

A kellemetlen idő dacára egészen megtelt tegnap a katolikus jogakadémia diszterme előkelő közönséggel a kath. kör bőjti estélyére. Annak tanujele ez a nagy érdeklődés, hogy a rendezőség a változatosan összeállított műsorral állandó vonzerőről képes gondoskodni.

Első pont a Mazalik-fivérek zeneszáma volt. *Mozalik* Győző fuvolán adta elő *Berthoven*

Andatját és Rondótát; *Masalik* Alfréd pedig zongorán kísérte. Mindkét ifju művész kiváló precizitással, mély érzéssel játszott hangszerén s zajos tapsokat arattak.

Az estély központja dr. *Bognár István* kanonok pompás bőjti csevegése volt. *„Az emberi szívről.”* Mélyen gondolkodó filozofus léleknek szeretetteljes megnyilatkozása ez az értekezés. *Bognár István* belelát az emberi szív legmélyebb redőibe.

Az emberi érzések jelentőségét — finom tapintattal határolta körül s értekezésének végső következtetése, hogy a szív hatalmas előmozdítója az emberi tetteknek, de feltétlen urrá lennie nem szabad. A kormányt a lelkiismeretnek és az észnek kell kézben tartania. A költői lendülettel megírt elmélkedés *Popity János* színes előadásában mély hatást tett a közönségre, mely viharos tapsokban adott kifejezést tetszésének.

A szebbnél-szebb hasonlatokkal élenkitett filozofiai elmelejtést a nagyhéten, lapunk nagycsütörtöki számában fogjuk közölni.

Betejezésül *Komlóssy Ilonka* adta elő zongorán *Liszt Ferenc* egyik legnehezebb szerzeményét, II. rapszodiáját, *Komlóssy Ilonka* ezzel a felléptével kész művésznőnek mutatta be magát. Meglepő precizitással és könnyedséggel adta a legnehezebb részeket is. Technikája kifejtett, párosulva zenemű, teljes átérzésével és zenei gondolatok tökéletes érvényre juttatásával. A pompásan sikerült zeneszámot, mely méltó befejezése volt az egész estélynek, s közönség viharos tapsokkal, a figyelmes rendezőség remek csokorral jutalmazta.

A Kath. Kör idei előadás sorozatából még a záróünnepély van hátra, mely ápr. 25-én lesz megtartva s melyen *Pálffy Béla* fog szónoki előadást tartani.

Postásdeputáció a képviselőházban.

Egy nagy hadsereg vonult föl tegnap korán délelőtt a képviselőházba. A postai tisztviselők — nagy deputációja volt ez, mely a postások memorándumát nyújtotta át a kereskedelmiügyi miniszternek.

Hétszáz tagja volt ennek a küldöttségnek (férfiak és nők vegyest), mely a legnagyobb rendben a parlamenti palota kupola csarnokában állott föl.

Itt kereste föl őket *Batthyány Tivadar* gróf. Mikor a postások megpillantották a gróf szakállát, lelkes éljenzésbe törtek ki:

— *Éljen Batthyány!* — Zugott a kupola ivei alatt.

Batthyány ezután elmondotta, hogy a küldöttséget először *Návay Lajos* alelnökhöz vezeti, mert *Justh Gyula* nincs Budapesten) és neki, mint a képviselőházi elnökség képviselőjének átadja a memorándumot, mely a postai tisztviselők kívánságait és sérelmeit sorolja fel.

Návaytól *Kossuth Ferenc* kereskedelmiügyi miniszter elé megy a deputáció. Itt szintén *Batthyány* fogja őket bemutatni.

A monstre-küldöttséget először *Návay*, a képviselőház alelnöke fogadta. *Földesi János* intézett hozzá beszédet. Elmondta, hogy a postások becsülettel és munkával képviselik az államot kifelé is. Rosszak az előléptetési viszonyok kivált azóta, amióta a posta a táviró és a postatakarékkal egyesült Igazságos ügyük támogatását kéri.

Návay alelnök átvette a memorándumot s s kijelentette, hogy nagy rokonszenvvel kíséri annyi becsületes és dolgos embernek törekvését helyzetük javítása iránt. A távollevő elnök nevében kijelenti, hogy oda fog hatni, hogy a kérvényi bizottság sürgősen foglalkozzék a postások ügyével és maga is azon lesz, hogy a postások jogos kérése mihamarább megvalósuljon.

Batthyány Tivadar gróf ezután *Kossuth Ferenc* miniszter elé vezette a küldöttséget. Bevezetésül riadó éljenzéssel köszöntötték a minisztert, aki *Batthyány* beszédére ezt válaszolta:

— Tudom, hogy a posta- és távirószolgálat disze Magyarországnak és azt elismerik egész Európában, hogy nincs jobb posta sehol, mint Magyarországon. Nincs ellene a radikális segítségnek. De számolnia kell az ország anyagi képességével. Szívén viseli a postások sorsát. Bizonyította ezt a múltban, amikor javukra 2.700.000 koronát folyósított és bizonyítja az évi költségvetés, amely 1600 postás előléptetését teszi lehetővé. Biztosítja a postásokat jóakarattal. (Hosszantartó lelkes éljenzés.)

Előfizetési felhívás.

Nem kell sem térben, sem időben messze menni argumentumért; mindennap hangosabban olvassa ránc a kegyetlen tanulságot: hogy a keresztény társadalom lépésről-lépésre veszti a tért.

Mikor ellenségeink leszoritják furtanggal vagy erőszakoskodással egy-egy emberünket nem az egyeseké: valamennyiünké, az egész keresztény társadalomé az a veszteség.

Megtámadják egyéneiben a keresztény társadalmat, oszlopait ássák alá, hogy az épület romba dőljön és a romok fölött szabad legyen a zsákmányolás — és ezt a munkát tétlenül nézzük.

Lehetséges-e, szabad-e összedugni a kezeket akkor, mikor a házat gyujtogatják fejünkre?

Évek során át figyelmeztetjük közönségünket a fenyegető veszélyre, melyet az új pogányság hoz magával. Ez ellen a szervezett támadás ellen nem véd meg más, csak a szervezett védelem.

Egy táborba gyűjtsön mindnyájunkat a keresztény öntudat!

A keresztény öntudat, a keresztény ébredés lobogóját lengeti lapunk egy évtizedet meghaladó óta. Ide gyűjtjük, a mi zászlónk alá azokat, a kiknek még van érzéke ez ország, e társadalom erkölcsi alapjai iránt. Mikor lapunk terjesztését és az előfizetések megújítását kérjük az új negyedév kezdetén, ezt a keresztény lobogót akarjuk erős, győzni képes és győzni akaró sereg élén látni.

Lapunk előfizetési ára marad a régi:

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre — — — — 16 kor.
Negyedévre — — — — 4 *

Helyben házhöz hordva:

Egész évre — — — — 20 kor.
Negyedévre — — — — 5 *

Vidékre postán szállítva:

Egész évre — — — — 24 kor.
Negyedévre — — — — 6 *

A **TISZANTÚL** szerkesztősége és kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

* **A király leánya Budapesten.** *Gizella* bajor királyi hercegnő tegnap délelőtt 9 órakor a budapesti belvárosi templomban, ahová komornyikja kíséretében gyalog ment, csendes misét hallgatott. Fél 10 órakor visszatért szállodabeli lakására. 10 órakor fia, *György* bajor kir. herceg is az éjjel Bécsből Budapestre érkezett fia *Konrád* kir. herceg társaságában sétát tett a városban. A fejedelmi vendégek az éjjeli expresszvonattal hagyták el a fővárost.

* **Uj csillagkeresztes hölgy.** Tegnap ily címen megírt cikkünkre a következő hivatalos lap közleménnyel adjuk a korrigálást. *Mária* *Jozefa* főhercegnő 6 cs. és kir. fenség: 1908. április 1-én kelt magas elhatározásával *bethleni gróf Bethlen Aladárné*, szül. *Nemetújvári Batthyány Vilhelmina* grófnőnek és *gróf Majláth Gézá* nének a *csillagkereszt-rendet* adományozta.

* **Békésy József dandárparancsnok.** A nagyváradi katonai tisztikarnak egyik jelesen képzett kiváló tagját méltó kitüntetés érte. A tegnapi hivatalos lap szerint *Békésy József* ezredes, aki a nagyváradi 4. honvédegyezrednél létszám felett vezetett, a 77. honvédegyezred dandár parancsnokává nevezte ki.

* **Kitüntetett főhadnagy.** A király négyesi *Szepessy András* nagyváradi 4. gyalogezredbeli főhadnagynak a cs. és kir. kamarási méltóságot adományozta.

* **Harmincév a városnál.** A hivatalnokoskodásban még egy évtizedet is oly lárasztó, elképzelhető tehát, milyen terhes lehet három tizedet lemorzsolni. Mégpedig, hogy ez az idő olyan legyen, hogy alatta kitógás ne merüljön fel, ez talán a legnehezebb. Ilyen egyén nagyon kevés van. Ezek közé a kevesek közé tartozik *Szabó Gábor* rendőrbiztos, aki e hó 11-én tölti be a városnál eltöltött szolgálatának harmincadik évét. A derék rendőrbiztos ez alkalomból kartársai üdvözlőni fogják és tiszteletére lakomát rendeznek.

* **„A város és az iparosok”** cím alatt tegnap foglalkoztunk azzal, hogy a város szerződéses vállalkozói nem kapják meg a városból a végzett munkák díjait rendes időben s évekként ezelőtt teljesített munkákról szóló számlák még kifizetetlenek. Ezen közleményünkben senkit nem neveztünk meg, akinek a mulasztásából erednek ezek a tarthatatlan állapotok, de mint halljuk, közleményünket a számvédelmi hivatal ellen magyarázták. A számvédelmi nyert felvilágosítás szerint, a számvédelmi hivatal nem terheli semmi mulasztás, mert az összes hozzá beérkező számlákat 10—14 napon belül elintézi. Tehát a mulasztás nem a számvédelmi ügyosztálynál van.

* **A beéli gyermeknap.** A beéli közönség is rendezett gyermeknapot. Mint értesülünk szép eredményt produkáltak a vezetők. Beéliben ugyanis 300 koronát gyűjtöttek össze a gyermekvédelem céljaira.

* **A villamosmű szükséglete.** A városi tanács felhívta *Belányi Imrét*, a villamosmű igazgatóját, hogy a telep 1908. évi szükségletéről kimutatást terjesszen be. *Belányi* a felhívásnak eleget tett s bejelentette, hogy a villamosműnek ez évben 9 új transzformátorra, 100 oszlopra, 300 árammérőre, továbbá kábelekre, sodronyokra stb. lesz szüksége, mivel a villamosmű még mindég örvendetesen fejlődik.

Az összes szükséglet 119.000 koronára rug. A szükséglet egy részét, 67.000 korona értékben már meg is rendelték, mert ezekre halaszthatatlanul szüksége van a telepnek. A villamosmű azonban ezen befektetéseket nem fedezheti most, mert éppen a fejlődésnél fogva a forgótökére szüksége van. Ez okból kéri, hogy a város a villamosmű részére 100.000 korona kölcsönt vegyen fel.

*** Előadás a londoni kiállításról.** Dr. Molnár Ákos országgyűlési képviselő, aki szombaton Szegeden, vasárnap Aradon és 20-án Fiumében tart előadást, 26-án Nagyváradra jön és itt fog tartani előadást a londoni magyar kiállítás ismertetéséről és annak hazánkra való nemzetgazdasági vonatkozásairól „Magyar világ Londonban” címmel. Felolvasása 3 részből fog állni: u. m. Magyar termelvényeinknek világpiacra való szerepeltetéséről és az angol üzleti és társadalmi életéről. 2. A londoni magyar kiállítás ismertetése. 3. Mily hasznot meríthet magának az egyes és mit az állam ebből a kiállítástól? Ezenkívül megjelöli az utakat és módokat, hogyan lehet legelőnyösebben és legcélszerűbben Angliába jutni és komoly tanulmányt csinálnia mindenkinek ezen kiállítás kapcsán. — Erre nézve egy 50—60 oldalas könyv fog megjelenni az első magyar nyelvű londoni baedeker, amely leírásokkal és ismeretterjesztő képekkel fogja a szintén Molnár Ákos által szervezett tanulmányutban résztvevőt kalauzolni 8 napos londoni útjában.

*** Egy kiránduló társaság balesete.** A beéli intelligenciától tegnapelőtt négyen kirándulást rendeztek Botfej községbe és ott az ipartelepét nézték meg. Az ipartelepekről lejövet az utat egy kis vasuti kizikocsin tették meg. A kocsin négyen ültek s a vezető Andrassy Béla üzemvezető volt. A nagy gyorsasággal robogó kis kocsi előtt egyszerre egy fával megrakott waggon tűnt fel, mely a pályatesten állott. Andrassy azonnal fékezni kezdett, azonban a fék rossz volt. Eketveszedelemben forgott a társaság, mert ha bekövetkezik az összeütközés, a kocsiból ők kiborulnak és a vágány mellett levő mélységbe lezuhanhatnak. Az üzemvezető átlátva a veszedelmet, mikor a kocsi a waggon előtt volt, mindkét lábát előre tartotta s így megállította a kocsit. Az üzemvezetőnek a lába kificamodott s most betegen fekszik, azonban a társaság többi tagjainak az ijedségen kívül más baja nem történt.

*** Temetés.** Szerdai számunkban megírtuk, hogy Roboz József a váci, később a temesvári sikeinémák és vakok intézetének igazgató tanára Kolozsvárról elhalt. Az elhunyt igazgató-tanárt Kolozsvárról a beszentelés után Nagyváradra szállították. A temetés az indóház-tól fog végbemenni ma délelőtt 11 órakor.

*** Zana Ágoston elnököl.** Zana Ágoston az örök felebbező, felebbezései révén bejutott a fuvarosok szakszervezetébe mint elnök. Az új hivatalában is érvényesíteni akarta tudását Zana, azért első sorban is Gerő Armin főkapitányt támadta meg és azzal vádolta, hogy nem hajtja végre a fuvarosokra vonatkozó szabályrendeleteket kellő szigorral. A főkapitány ezt eddig csupa humanizmusból tette mert tudta, hogy a szabályrendeletek olyan intézkedéseket tartalmaznak, melyek a szegény fuvarosokat nagyon érzékenyen érintik. Zana panaszára azonban teljes szigorral kezdte meg a végrehajtást. A fuvarosok nem tudták mire vélni a nagy szigor, azért egy deputációt menesztettek Gerő Armin elé és kérték, hogy álljon el a szigorúságtól. A főkapitány ekkor felvilágosította őket, hogy hiszen az ő elnökük akarja ezt így és azért történik. A fuvarosok nagyon

megvoltak lepődve a felfedezésre és azonnal elhatározták, hogy Zanának felmondanak.

*** Sorozás Beélben.** Beélben tegnap fejeződtek be a sorozások. Besoroztatott 476 hadköteles közül 96. Ez az aránytalanul kevés szám mégis jó eredménynek mondható, mert még eddig hasonló számú hadköteles közül sosem lehetett ennyit besorozni.

*** Uj üvegyár Bihar megyében.** Bihar megyében jelenleg csupán a feketeerdői üvegyár szerepel. Evekkel ezelőtt az egyesült Magyarhoni üvegyárak részvénytársaságának Beélben is volt egy gyára, ez azonban 1906-ban be lett szüntetve. Most a gyárat ismét megfogják nyitni. A régi gyárat Koliner és társa cég 100.000 koronáért vette meg és július hó 1-én üzembe is hozza. Az új gyár a beéli nyomorúságos népnek valóságos áldás lesz.

*** Mi a mozi?** Ez a szó: mozi, ugyancsak népszerű lett az országban. A mozi a szegényemberek színháza másutt, nálunk a közönség legkedvesebb szórakozása. De hogy voltaképpen mi is a mozi, arra Nagyváradon ugy adhatunk feleletet, ha az Edison színházra utalunk, amely hiven, tisztességesen és nagy igyekezettel teljesíti feladatát, hogy a közönséget szórakoztassa. Teszi pedig ezt utól nem érhető, gyönyörű mozgófényképekkel s nem az országos vásári bódék komikus lármájával, ami sérti a jó ízlést. Az Edison színház sem pikantiákat, sem bálokat nem rendez, mert ez a hivatásától oly messzire esik, mint a színháztól az orfeum. A közönség, főképp Nagyvárad intelligens, előkelő publikuma a legteljesebb mértékben méltányolja és támogatja is az Edison törekvéseit, már csak azért is, mert ebben a mindenképp fővárosi nivóju moziban mindenki tökéletes biztonságban érezheti magát. Az Edison tűzbiztonsági szempontból szinte páratlan a mozgófénykép színházak között s innen magyarázható, hogy a vidéken alakuló hasonló vállalatok a nagyváródi korzómozi mintájára rendezkednek be. Ma szenzációs új műsora van az Edisonnak, s ez a műsor csak hétfőig lesz látható.

*** Befizetések.** A Polgári Takarek- és Segélyszövetkezet befizetései folyó hó 11-én, azaz szombaton ünnep miatt d. e. 9—11-ig teljesítendők.

x MOLNAR H. Bemer-téri cukrászdájában állandóan 2-szer naponta friss Mignon kávéhoz való sütemények és tea sütemény kapható. Telefon 395.

x Nagyszabású képkeretezési vállalat. Szikla Tivadar üvegkereskedésében Kossuth-utca 2. (volt Bum-féle üzlet) kívánatra képkeretezések azonnal is elkészíttetnek. A leg egyszerűbbtől a legdiszesebbig. Olcsó árban.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Péntek: Üdvöske. (Bércziék bucsuja.)
Szombat d. u. a karszemélyzet jutalomjátéka. Este: Varázskeringő. (Tábor Frida bucsuja.)

Vasárnap délután: Nincs elvámolni valója? Este: Traviata. (Szántó bucsuja.)

Palásthy bucsuja.

Egyik legjobb szerepében, a Vig özvegy Danilójában bucsuzott tegnap Palásthy. Az összes távozók közül ezt sajnálja legjobban a közönség. Palásthy eredeti tehetsége, pompás alakító képessége, kitűnő humora egyszerre meghódította a közönséget, mely Palásthynek minden szerepénél igazi műélvezetben részesült. Nem egy előadásnak biztosította sikerét az ő nagy tehetsége, igazi művésztemperamentuma. A Vig özvegy nagyváradi közkedveltségében nagy része van s ezért, bár talán nincs ember

Nagyváradon, aki legalább háromszor ne látta volna Lehár diadalmas sikerű operettjét, tegnap sokan elmentek negyedszer is megnézni, hogy Palásthytól bucsut vegyenek. Taps, kihívás persze volt bőven s Palásthy csak olyan hálás publikumot kívánjon magának mindig, mint a nagyváradi.

TÁVIRATOK.

Nunciusunk bibornok lesz (?)

Bécs, április 9. A Petit Parisien római értesülése szerint a legközelebbi konzisztóriumban, amely július második felében lesz, több új kardinálist fognak kinevezni, így a többi közt a párisi érseket, a lisszaboni patriárkát és a bécsi nunciust fogják kardinálisok rangjára fölemelni. — A bécsi nunciust, akit a Wahrund dologban tanúsított magatartása miatt megtámadtak a liberálisok, ez méltó elégtétel lesz. — A bécsi távirati iroda a párisi lapnak ezt az értesülését tévedésnek deklarálja.

A bankbizottság ülése.

Budapest, április 9. A bankbizottság tegnap délután 6 órakor Batthyány Tivadar gróf elnökle alatt tartott ülést, amelyen csaknem az összes tagok megjelentek. A kormány részéről Wekerle és Popovits voltak jelen.

Batthyány Tivadar gróf elnök megnyitja az ülést és előterjeszti a szakértőknek a bankbizottság részéről összeállított névsorát, amely a következő: Bartha Arnold, Cheredák Milivoj, Korin Ferenc, Korosók S. G., Dessewffy Aurél, Maróczy Bertalan, Halász Sándor, Jankovits Béla, Jelinek Henrik, Kornfeld Zsigmond, Kneszits Vladimir, Lánchy Leó, Lányi M., Mandello Gyula dr, Mezey Gyula, Pallavicini Ede örgróf, Szabó Kálmán, Tauszik B. Hugo, Walder Gyula gróf.

A szakértőket a bizottság hívja meg a bankbizottság által szövegezett meghívó levéllel. A szakértők meghallgatása május hó első felében fog befolyjni előzetes megállapodás szerint meghatározott turnusokban. Külföldi szakértőket nem fognak meghívni. Az albizottság már előzetesen is tartott ülést Batthyány Tivadar gróf elnökle alatt, amelyen megállapították a végleges névsort és megszövegezték a szakértők meghívó leveleit.

Bolgár Ferenc a katonai kérdésekről.

Budapest, április 9. Bolgár Ferenc államtitkár a katonai kérdésekről érdekes nyilatkozatot tett tegnap a folyosón. Az államtitkár a balpártot megfedie magatartása miatt, melyel csak a Ház munkáját nem engedik végezni. Az államtitkár kijelenti, hogyha lesz valaki, aki illetéktelenül ellenzi a honvédség szaporítását, ő elfogja hagyni pozícióját, mert hiszen ennek jogosságát semmi sem illusztrálja jobban, mint az, hogy a közös hadügy-miniszter is a fejlesztés mellett van. Majd a közös hadseregből átvett tisztekről beszél. Ezt ő nem találja károsnak.

A görög királyi pár Korfuban.

Berlin, ápr. 9. Enlenberg gróf főudvarmester Korfuban ma azt a távirati jelentést kapta, hogy a császári pár holnap délelőtt érkezik oda. A kikötés előtt intim reggeli lesz a Hohenzellern jachton. A görög királyi párt és családját ma délután várják Korfuban, ugyancsak az athéni német követet is. Tektokisz görög miniszterelnök, aki most a kamarában van elfoglalva, csak vasárnap érkezik Korfuba.

A cápák között.

London, április 9. Lassa angol hajóskapitány március 18-án Nyugat-Indiában járt, amikor egy kisebb csolnakkal halászni indult. A csolnakot a vihar a nyílt tengerre dobta. Ott a kapitány teljes két napig vergődött élet-halál között. Ez alatt az idő alatt a csolnak fel is borult s a kapitányt valóságos cápasegret vette körül. A két napi borzalmas helyzetből egy angol hajó mentette ki a kapitányt, aki már ekkor minden erejét elveszítette.

A rigai katonai törvényszék ítéletei

Riga, április 9. A katonai törvényszék még mindig nagyon sok halálos ítéletet hoz, de ezeket nem katonák, hanem hóhérok hajtják végre. Tegnap reggel is 3 munkást végezték ki.

Az amerikai munkanélküliek.

Chikágó, április 9. Tegnap reggel óriási embertömeg vonult a városháza elé, mint dologtalan munkás s kijelentette, hogy addig ott marad míg munkát, vagy kenyeret nem kap, vagy pedig éhenhal. A városi hatóságok részben teljesítették a kívánságukat s ma reggel eleséget és pénzt osztottak ki köztük.

A házibarát rémtette.

Lipcse, ápr. 9. Tegnap este egyik ház előtt a kövezeten egy 47 éves embert találtak, kinek kezelébe elvitt törve és koponyatörést szenvedett. A megsérült embert kórházba szállították, ahol előadta, hogy a feleségének a szeretője dobta le a második emeleti lakás ablakából. A rendőrök lakásán össze-vissza találták a butort, amiből látszik, hogy óriási harc volt a két ember között.

KÖZGAZDASÁG.

Értéktőzsde.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, ápril. 9.

Osztrák hitelrészvény	—	—	626.25
Magyar hitelrészvény	—	—	734.75
Leszámítoló bank	—	—	403.—
Rimamurányi	—	—	509.25
Osztrák m. államvasuti részv.	—	—	644.50
Közuti vasut	—	—	528.50
Városi villamos vasut	—	—	282.50

A gabonatőzsde határidői.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, ápril. 9.

Buza okt.	50 kilogrammonként	11.81
Buza ápr. 1908	—	8.51
Rozs ápr.	—	12.57
Zab ápr.	—	91.11
Tengeri máj. 1908.	—	7.32

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1908. ápril. 9.	
Magyar arany járadék 4 száz.	— — 109.25
Magyar koronajáradék 4 száz.	— — 92.—
Magyar koronajáradék	— — 81.25
Magyar földteherment. kötvény 4. sz.	— — 92.—
Horvát-szlavon földteherment. kötvény	— — 95.—
Magyar nyereség sorsjegy kölesön	— — 185.—
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy kölesön	— — 140.—
Osztrák járadék papírban	— — 91.57
Osztrák járadék ezüstben	— — 96.50
Osztrák járadék aranyban	— — 113.75
Osztrák korona járadék	— — 29.55
1860. osztr. államsor-jegyek	— — 146.—
Osztrák magyar bankrészvény	— — 1780.—
Magyar hitelbank-részvény	— — 633.50
Osztrák hitelbank-részvény	— — 726.50
Osztrák magyar államvasuti részvény	— — 693.50
20 frankos (Napoleonkor)	— — 19.20

NYILTTÉR.

Figyelmeztetés!

Csak az eredeti

≡ **Dréher** ≡
palack sör,

amelynek
üvegje

véd-
jegyükkel

dugója

beégetéssel
van ellátva.

Tisztelettel **Bognár és Szántó.**

REGÉNYCSARNOK.

TÉVUTON.

Regény.

Irta:

ALESSANDRO SCARPA.

(Folytatás.)

(39)

— Csak kérdezni akartalak, velünk akarsz-e jönni ma... hm... Frascatiba?

— Frascatiba... délután... milyen gondolat! — csodálkozott Sempály; — különben semmi szín alatt sem csatlakozhatnám hozzájuk. Három órakor Sterzllel a Palatinusra megyek.

— Ah! — hangzott Truyn és arca különösen elkomorult.

— Parancsolsz egy csésze kávé? — kérde Sempály közömbös nyájjassággal.

— Köszönöm, nem kérek, — felel Truyn szárazon. Nyilván igen nyugtalan volt s az ott heverő apróságokkal bibelődött, csak hogy némileg megóvja önuralmát. Esetleg felvette a könyvet is, melyben beléptekor Sempály olvasott. Charles Lamb essay-i voltak s az első oldalon nagy, határozott vonásokkal volt olvasható:

„Szives emlékül egy gonosz pörré.

Sterzl Zinka.

— A kislány a multkor fogadást veszett ellenem, — magyarázgató Sempály; egy második fogadásunk ma a Palatinuson fog előjönni. Truyn erélyesen becsapta a könyvet és félre tette. Aztán az asztalra könyökölve, amely mellett ült és Sempálynak átható tekintettel szeme közé nézve komolyan mondá:

— Szándékoz Sterzl Zinkát nélkül venni? Sempály összerezgett.

— Mi jut az eszedbe! — kiáltá. Minthogy azonban Truyn hallgatott és állhatatos komolysággal tovább nézte, egyszerre dacossá vált. A sötét, tűzben égő szemeket haragosan és kihívólag Truyn felé fordítva, durván odaszólt:

— És ha csakugyan szándékom lenne? — Akkor azt kívánom, legyen meg hozzá a szükséges erély, hogy szándékomat keresztülvihesd, — mondá Truyn; — mert ily esetekben fele uton megállani bűn! — Nehezen szedte a lélegzetet és szemlesütve beszélt.

Ahelyett, hogy felderült volna, Sempály arca véglegesen elborult. Erős ellenkezésre számított; rokonának helyeslő, sőt bátorító magatartásával szemben oly ember helyzetében találta magát, ki teljes erőfeszítéssel egy darab vasat vél emelni s egyszerre észreveszi, hogy tollkönnyűségű darab kártyapapírt tart kezében. Teljesen kijött a sodrából.

— Hm! — dörmögé bosszusan, — valóban úgy beszélsz, mintha egy kotillon letáncolásáról lenne szó. A dolog egyszerűen lehetetlen. Hát miből élünk? Én régen nyakára hágtam vagyonnak, bátyám, tekintettel az ilyen, szememben mindenesetre hallatlan lépésre, megvonja tőlem az apanaget és Zinka nem nagykorú. Feleségem fenntartására ugyan confettit is árulhatnék, mi azon rendkívüli előnnyel járna, hogy anyósom eltagadna — s ez nem csekélység. Vagy tán feltehetnéd rólam, hogy Zinka kiskorúsága idejére Sterzl Klotilda asszonyság által kitartassam magamat.

— Nohát, — viszonzá Truyn teljes nyugalommal, — ha oly józanon belátod Zinkávali összekelésednek lehetetlenségét, az irányában követett eljárásod egyszerűen menthetetlen.

Truyn még mindig a kis asztalka mellett ült, melyen a finom kávé-készlet állt, mig Sempály, két kezét zsebeibe mélyesztve s itt-ott dühösen beleütöközve egy-egy butordarabba, fel s alá járt, haragosan, mint az olyan ember, ki érzi, hogy hibán kapták.

— Valóban nem értem, mi lehetett ma! — kiáltá egyszerre megállva rokona előtt; — Sterzlnék sohasem volt semmi kifogása magamviseletem ellen s mégis tán csak közelebb áll Zinkához, mint te.

Truyn e támadásra kissé elhalványult; de azonnal visszanyerte önuralmát.

— Sterzl minden fitogtatott józansága mellett ideálista, ki nővére kedvéért a csillagokat leszedné az égről, — mondá, — egy pillanatig sem kételkedik benne, hogy a legkomolyabb szándékkal közeledtél hozzá.

— Ez lehetetlen! — kiáltá Sempály ingerülten.

— De mégis úgy van, — állítá Truyn. — A képzelődő jó fiu azt találja, hogy nővére senkire sem méltatlan.

— S abban igaza van, százszor igaza van, — de helyzetem, a velem született kötelességek...

Az ablak-mélyedés alacsony padkájára ült, könyökeit térdeire támasztá és arcát két tenyérébe temetve, maga elé bámult.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI PÓSTA.

T. munkatársainkat felkérjük, sziveskedjenek a husvétii mellékletre szánt dolgozatokat mielőbb beküldeni.

A szerkesztésért felelős
Dr. VUOSKICS GYULA.

Uj üzlet! Uj üzlet!

Lukács Nándor butor-raktára

műasztalos-, kárpitos- és díszítő műhelye
Nagyvárad, Fő-utca 8. sz. Széchenyi szállodá-
val szemben.

Allandó raktár: háló, ebédlő
uri szoba és
szalon berendezések, mindennemű modern styl
szerint. Vas, réz és hajlított fa butorok rendki-
vül nagy választékban. 210

Pontos kiszolgálás. Olcsó árak.
Kívánatra rajzok és költségvetések ingyen.

Magyar Királyi Államvasutak Üzletvezetősége Kolozsvár.

8818. III. szám.

Pályázat.

A magyar királyi államvasutak üzemében
levő marosludas beszerzési helyi érdekű vasut
Nagycég-Budatelke állomásán építendő és keze-
lendő kisebb pályavendéglőre ezennel pályáza-
tot nyitunk.

Ezen földszintes vendéglő épület valamint
a hozzátartozó gazdasági melléképületek elhelye-
zésére igényelt terület díjmentesen lesz átengedve,
azonban az építést és a helyiségek bebutoro-
zását, ajánlattevő saját költségén tartozik esz-
közölni.

A vendéglő épületnek állania kell: a vendég-
lős 2 szobás lakásából, 2 étkező helyiségből, 1
konyhából, 1 éléskamrából és 2 egy-egy személyre
berendezendő vendégszobából.

Az épület és tartozékai nemkülömben az
étkező helyiségek butorzata az építés befejezése
után ingyen és tehermentesen a magyar királyi
államvasutak tulajdonába megy át.

Ajánlattevő a befektetett építési tőke ará-
nyában megállapítandó időtartamra díjmentes
használati jogot nyer.

Felhívjuk ennél fogva mindazokat, kik jelzett
vendéglőt felépíteni, illetve üzletileg kezelni
szándékoznak, hogy a szabályszerűen felbélyezett
ajánlatukat, - melyhez az épület terves és költ-
ségszámítása is csatolandó legkésőbb 1908.
évi május hó 20. déli 12 óráig külön lepecsét-
elt és »Ajánlat a Nagycég-Budatelke állomá-
son építendő pályavendéglőre« megjegyzéssel
ellátott borítékban a magyar királyi államvasutak
kolozsvári üzletvezetősége általános osztályához
(titkárság) címezve küldjék be.

Ajánlattevő köteles a kolozsvári üzletveze-
tőség gyűjtőpénztáránál 1908. évi május hó
19-ig bánatpénz fejében 800 koronát készpénz-
ben, vagy állami letételekre alkalmas értékpa-
pirokban letétbe helyezni, vagy oda posta útján
külön borítékban beküldeni.

Az értékpapírok a budapesti, vagy bécsi
tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régiebb,
utolsó és a névértéket meg nem haladó napi
árfolyam szerint számíthatnak. Készpénzben letett
összeg után kamat nem igényelhető.

Az ajánlatban a letétel megtörténtére hi-
vatkozás teendő, de a letételről nyert elismer-
vényt mellékelni nem kell.

Az üzletvezetőség fenntartja magának azon
jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül szaba-
don választhasson.

A fenti feltételektől eltérő, vagy a kitűzött
határidőn túl beérkező ajánlatok, továbbá oly
ajánlatok, melyek táviratilag tétettek s végre
olyanok, melyekre az előirt bánatpénz letéte
nem lett, figyelembe vehetők nem lesznek.

A részletes feltételek a m. kir. államvas-
utak kolozsvári üzletvezetősége III. osztályában
(II. emelet 33. ajtó) tudhatók meg.

Kelt Kolozsvár, 1908. április hó 4.

Az üzletvezetőség.

Természetes alkólikus

KRONDORFI

SAVANYÚVIZ

kiváló nyálkaoldó és húgyhajtó gyógyhatású

Különlegesség gége, gyomor, vese, hólyag
tűdő, rekedtség, köhögés,
köszvény és bélbetegségeknek.

Bor és Pezsgőhöz legjobb ital. ✕✕ 807.1-50

Nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara.

1277-1908.

Hivatalos hirdetés.

A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter urnak
12519-1806. sz. leirata folytán, van szeren-
csénk az érdekeltek tudomására adni, hogy a
szakmájukban leendő további kiképzés céljából
a nevezett miniszter ur által alapított 600,
hatszáz korona utazási ösztöndíjak egyikére az
1908. évben kamarai kerületünkben törekvő
iparos segédmunkások pályázhatnak.

Felkérjük tehát mindazon iparos segéd-
munkásokat, kik a fentemlített ösztöndíjban
részesülni óhajtanak, hogy pályázati folyamod-
ványukat legkésőbb a folyó 1908. évi május hó
10 napjáig az alulírott kereskedelmi és iparka-
marához adják be. Az ezen határidőn túl bea-
dott kérvények figyelembe vehetők nem lesznek.

A folyamodványban részletesen feltűntet-
endő és lehetőleg okmányokkal igazolandó:
1) a folyamodó lakhelye, 2) családi viszonyai,
3) erkölcsi magaviselete, 4) foglalkozása, 5) elő-
képzettsége, esetleg tanulmányai, 6) a pályázó
által esetleg nyert kitüntetések, további nyelv-
ismeretei és végül ösztöndíj elnyerése esetén a
külföldi tanulmányi ut irányja is megjelölendő,
valamint az is, hogy a kérvényező iparosságát
katonai kötelezettségének eleget tett-e már, és
vajon biztosítva van-e előre is egy megfelelő
külföldi gyárban, vagy műhelyben való alkal-
maztatása, esetleg valamely külföldi szakiskolá-
ba leendő felvétele.

Megjegyeztetik, hogy folyamodó iparosse-
gének kötelezettséget kell vállalni az iránt,
hogy az ösztöndíj különbeni visszafizetésének
terhe alatt vissza fog térni hazájába és külföl-
dön szerzett ismereteit itthon fogja érvényesíteni.

Azok a kik katonai kötelezettségüknek nem
tettek eleget, vagy az alul felmentve nincsenek,
az ösztöndíjra nem számíthatnak.

A kiskorúakért atyjuk, vagy gyámjuknak kell
kezeséget vállalni a fenti kötelezettség betar-
tása tekintetében.

Nagyvárad, 1908. március hó 30-án.

A Nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara:

Huzella Gyula,
kir. keresk. tan. elnök.

Sarkadi Lajos,
titkár.

A NAGYSZEBENI ÁLTALÁNOS TAKARÉK- PÉNZTÁR JELZÁLOGKÖLCSÖNEI.

A Nagyszebeni Általános Takarékpénztár (Nagy-
szobon) ad félévi tőkét és kamatokat ma-
gukban foglaló egyenlő részletekben tel-
jesen törleszhető jelzálogkölcsonöket és
pedig 10, 15, 18, 23, 25, 27 1/2, 32, 35,
40, 41, 44 1/2 50 évi törlesztésre.

Kölcsonkérvényeket elfogad: **Breiten-
stein Frigyes, Bethlen-utca 9.,** ki egy-
szersmind bővebb felvilágosítást is nyújt.

Magyar királyi államvasutak igazgatósága.

73256-1908.

A.

Pályázati hirdetés.

(Villamos izzólámpák szállítása.)

A magyar királyi államvasutak igazgatósá-
ga az 1909. évben szükséges izzólámpák szál-
litására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az egykoronás okmánybélyeggel ellátott
ajánlatok lepecsételve legkésőbb 1908. évi áp-
rilis hó 25-én déli 12 óráig a magyar királyi
államvasutak igazgatóságának anyag és leltár-
beszerzési szakosztályánál (Budapest, VI. And-
rássy-ut, 73. sz. II. 43.) benyújtandók, vagy
postán oda beküldendők.

Ugyanezen időpontig átadandók ugyanott
a kötelező minőségi minták is.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott anyag évi
értékének 5 százaléka legkésőbb 1908. évi áp-
rilis 24-én déli 12 óráig a magyar királyi ál-
lamvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Szállításra nézve mérvadók és kötelezők a
122291-96. sz. általános anyagszállítási felté-
telek és az izzólámpák szállítására vonatkozó
84223-96. sz. különleges feltételek.

A szállításra vonatkozó egyéb részletes
módozatok az ajánlati felhívásban foglaltaknak,
mely az igazgatóság anyag és leltárbeszerzési
szakosztályánál díjtalanul megszerezhetők.

A szállítandó villamos izzólámpák mennyi-
sége a felhívás mellékletét képező ajánlati ür-
lapon van felsorolva.

Ezen ajánlati felhívás, az ajánlatot tenni
szándékozóknak, a fentnevezett anyag és leltár-
beszerzési szakosztály által ingyen adatik ki,
vagy kívánságára postán megküldetik.

Budapest, 1908. év március havában.

Az igazgatóság.

Uj butor nagyraktár!

Tisztelettel értesítjük a nagyér-
demü közönséget, hogy saját

**kárpitos, asztalos, eszter-
gályos műhelyünket és bu-
tortelepünket kibővítettük**
és azt a mai naptól kezdve

Pelleyné és

Schmidt

bejegyzett cég alatt fogjuk tovább ve-
zetni. Minden törekvésünk oda irá-
nyul, hogy a legkényesebb izlésnek
is eleget tegyünk. Araink igen szo-
lidak. Szilárd munkánk és pontos
kiszolgálásunkért több oldalról már
is elismerésben részesültünk. Állami
hivatalnokok és katonatiszt uraknak
igen előnyös árt számíthatunk.

A n. é. vevőközönség szives párt-
fogását kéri

Pelleyné és Schmidt

NAGYVÁRADON, Teleky-utca 24. sz.

Közgazdasági Bank r. t.

Nagyváradon, Teleky-u. 10.

Telefon 742.

Telefon 742

Hitelt nyújt váltóra, folyószámlára, értékpapírra, betéblázás mellett ingatlanokra.

Elfogad betéteket

5%

kamatolás mellett a betét napjától számítva. (Betét kamat-adót a r. t. viseli.)

Takarékosság előmozdítása céljából forgalomba hozta **Selfmen-féle takarékpénztárakat**, melyek már is nagy népszerűségnek örvendenek. Ily pénztárak 6 korona betét befizetése ellenében a pénztárnál kaphatók.

Intézetünk elvállalta hazánk egyik legtekintélyesebb életbiztosító intézetének: a **Magyar Élet és Járadék Biztosító Intézet**, mint szövetkezet vezérképviselőjét.

Cheque számla szám 21.261.

tisztelettel:

Közgazdasági bank részvénytársaság.

A nagypiaci 60. számú házban egy sarok

üzlethelyiség

1908. évi május hó 1-től kiadó.

Értekezhetni a Polgári takarékpénztár részvénytársaságnál.

Nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara.

1322—1908. szám.

T. c.

Hivatkozással a f. évi március hó 12-én 1078. sz. a közreadott hirdetményre értesítjük a t. címet, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 23698—VI. C. 1908. sz. leirata értelmében a m. kir. honvédség részére az 1909. évben szükséges 10080 pár bakancs szállításra vonatkozó pályázati ajánlatok a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz címezve a f. évi április hó 15 napjáig az alulírott kamarához nyújtandók be.

Figyelmébe ajánljuk a t. címnek, hogy a szóban levő szállításra csak olyan szakmabeli iparosok adják be ajánlataikat, akik a munkát értik, s abban tényleg részt is fognak venni.

Az állandó és alkalmi szövetkezetek figyelmébe ajánljuk, hogy ajánlataikban külön tüntessék fel a szövetkezet összes tagjainak és külön ama tagoknak számát, akik a munkában tényleg részt fognak venni.

Amidőn a t. címet a szóban levő pályázatról ezennel értesítjük, egyben felkérjük, hogy a kerületéhez tartozó szakmabeli iparosokat a szóbanforgó lábbeliek szállítására felhívni és őket a pályázatban való részvételre buzdítani sziveskedjék.

A bakancs szállítására vonatkozó szerződés feltételek és a bakancsok készítésére vonatkozó határozmányok az 1909. évre is ugyanazok, — mint azok, a melyeket az 1905. évi június hó 29-én kelt 1775. sz. átiratunk kapcsán a t. címet megküldtük.

Nagyvárad, 1908 április hó 1.

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara:

Huzella Gyula,
kir. kerek. tan. elnök.

Dr Sarkadi Lajos,
titkár.

Hirdetések a legjutányosabb árban
vétetnek fel e lap kiadóhivatalában.

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

VESE- ÉS HÓLYAGBAJOKNÁL MINDEN VIZET FELÜLMUL.
KELLEMEZ, KISSÉ SAVANYRÁS IZŰ, VASMENTES, SZÉNSAVDUS,
RENDRIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.
ORVOSILAG AJÁNLVA. ORVOSILAG AJÁNLVA.

Ivógyógyomlóra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemenede idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Olcso bevasárlási forrás!!

ÜVEG- és PORCELLÁN árukban SZICHTA TIVADAR üvegkereskedésében

KOSSUTH-UTCA 2. szám (volt Blum-féle üzlet.)

Nagy raktár asztali, teás, kávé és mindennemű **üvegekészletekben**, függő- és asztali **lámpákban**. Különböző **disztárgyak** és **alpaca evőeszközökben**. Elvállaltatnak **képek keretezésre** és minden más **üveges munkák olcsó árban**. — Csődtömegtől átvett áruk minden elfogadható árban. **Nagy raktár táblaüvegben.**

Nagyvárad város VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vártér 1.

Hosszas kísérletek után forgalomba hoztuk a **Wolfraam lámpát** melynek áramfogyasztása az izzólámpával szemben **75 százalék megtakarítást** mutat fel. 40 gyertyás **Wolfraam lámpa darabja 5 kor.** 60 gyertyásé **5 kor. 50 fill.**

Sima izzólámpa dbja 72 fillér, tehát 5 százalék kartell áron alul.

Mindennemű **izzólámpa különlegességek**, fényképes **izzólámpák**, ugyancsak **5 százalékkal kartell áron alól kaphatók.**

Elvállaljuk és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, izzólámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkákat a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetsek ingyen.

Telefon szám 514. Főszerező telefonja 55. sz.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.